

# Käräjänotaarien ja asesessoreiden valintamenettelyjen kehittäminen

**Muistio**

Tuomarinkoulutuslautakunta  
Domarutbildningsnämnden



# Käräjänotaarien ja asessoreiden valintamenettelyjen kehittäminen

Muistio

31.3.2026  
TIV/1670/2025  
Tuomarinkoulutuslautakunta

---

# Sisällys

<b>1 Johdanto .....</b>	<b>4</b>
1.1. Tausta .....	4
1.2. Muistion tarkoitus.....	5
1.3. Valmistelu .....	5
<b>2 Kärjänotaarivalinnan kehittäminen .....</b>	<b>6</b>
2.1. Valintamenettelyn ongelmat ja kehittämistoimenpiteet .....	6
2.2. Tuomioistuinharjoittelun alkamisajankohtien yhtenäistäminen .....	6
2.3. Haastattelupisteytyksestä luopuminen .....	7
2.4. Työkokemuksen merkityksen lisääminen ja valintakriteerien selkeyttäminen ...	9
2.4.1. Yleistä.....	9
2.4.2. Opintomenestys .....	9
2.4.3. Osoitettu oikeudellinen osaaminen.....	10
2.4.4. Työkokemus .....	10
2.4.5. Haastattelu .....	10
2.4.6. Tasapistesäännöt.....	10
2.4.7. Valintakriteerien muutokset kokonaisuutena .....	11
<b>3 Aessoreiden esivalinnan kehittäminen.....</b>	<b>12</b>
3.1. Kehittämistoimenpiteet .....	12
3.2. Esivalintakokeen järjestäminen ja valintamenettelyn aikataulu .....	12
3.3. Esivalintakriteerien muuttaminen .....	12
<b>4 Jatkotoimet .....</b>	<b>14</b>
<b>Liitteet.....</b>	<b>15</b>

# 1 Johdanto

## 1.1. Tausta

Tuomioistuinlaki (673/2016) tuli voimaan 1.1.2017. Samassa yhteydessä säädettiin laki tuomioistuinharjoittelusta (674/2016). Käräjänotaarien ja asessoreiden hakumenettelyjen järjestämisestä huolehtiminen säädettiin tuomarinkoulutuslautakunnan tehtäväksi.

Tuomioistuinharjoittelusta annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaan tuomarinkoulutuslautakunta julistaa tuomioistuinharjoittelupaikat haettaviksi keskitetysti kerran vuodessa. Tuomioistuinvirasto huolehtii tuomioistuinlain 11 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitetuista viran haettavaksi julistamiseen liittyvistä käytännön toimenpiteistä ja hakijoiden ansioita koskevan yhteenvedon laatimisesta.

Tällä hetkellä käräjänotaarien keskitettyyn valintamenettelyyn osallistuu vuosittain satoja hakijoita, ja menettely kestää noin kymmenen kuukautta. Valintapäätöksen ja tuomioistuinharjoittelun aloittamisen välinen aika voi olla pisimmillään noin vuoden.

Oikeusministeriö asetti kesäkuussa 2022 selvityshenkilön, jonka tehtävänä oli arvioida tehtyjen lakiuudistusten toimivuutta. Selvityshenkilö luovutti joulukuussa 2023 Tuomioistuinlaitoksen koulutusjärjestelmän kehittymistä koskevan selvityksen (Oikeusministeriön julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2023:37). Selvityksessä on arvioitu muun muassa käräjänotaarien valintamenettelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta. Selvitystyön tuloksena on todettu, että tuomareiden koulutusta koskevalle lainsäädännölle asetettujen tavoitteiden voidaan katsoa saavutetun, mutta selvitys sisältää myös kehittämiskohteita. Selvityksen mukaan tuomioistuinharjoitteluun liitetty kritiikki koski muun muassa keskitetyn hakumenettelyn kestoa sekä valintapäätöksen ja varsinaisen tuomioistuinharjoittelun aloituksen väliin jäävän ajan pituutta. Selvityksessä on esitetty kehittämisehdotuksena muun muassa, että tuomioistuinharjoitteluun liittyvän valintamenettelyn tehostamiseksi harkittaisiin hakukohteiden määrän rajaamista sekä valintamenettelyn ajoittamista tuomarinkoulutuslautakunnan ja tuomioistuimien yhteisen harkinnan mukaisesti. Arviot kehittämiskohteista ovat samansuuntaisia tuomareiden koulutuksen kehittämisestä tehdyn aiemman selvityksen kanssa (Oikeusministeriön julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2021:9).

Tuomioistuinvirasto asetti 10.2.2025 Käräjänotaarien valintamenettelyn sujuvuuden kehittäminen -työryhmän (jäljempänä sujuvoittamistyöryhmä). Työryhmän asettamisen tavoitteena oli kehittää käräjänotaarien valintamenettelyn sujuvuutta ja nopeuttaa käräjänotaarien valintaa ja harjoittelun aloittamista. Työryhmä järjesti kehittämisehdotuksia koskevan lausuntokierroksen touko-kesäkuussa 2025. Työryhmä luovutti muistionsa 19.6.2025 Tuomioistuinvirastolle, joka toimitti muistion tuomarinkoulutuslautakunnalle.

Tuomioistuinlain 21 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan tuomarinkoulutuslautakunnan tehtävänä on huolehtia asessorin virkoja koskevan hakumenettelyn järjestämisestä sekä asessoreiden esivalinnasta. Mainitun pykälän 4 kohdan mukaan tuomarinkoulutuslautakunnan tehtävänä on huolehtia tuomioistuinharjoittelusta annetun lain mukaisten harjoittelupaikkojen keskitetyn hakumenettelyn järjestämisestä sekä käräjänotaarien valinnasta ja nimittämisestä.

Sujuvoittamistyöryhmän muistiossa esitetään useita käräjänotaarien valintamenettelyn sujuvoittamista koskevia toimenpide-ehdotuksia. Ehdotukset on laadittu siten, että ne eivät työryhmän näkemyksen mukaan vaadi lainsäädäntömuutoksia. Lautakunnassa on arvioitu ehdotuksia ja todettu, että käräjänotaarivalinnan uudistaminen edellyttää myös

asessorivalinnan sekä kärjänotaarien valintakriteerien ja asesoreiden esivalintakriteerien uudistamista. Sen johdosta tässä muistiossa käsitellään kärjänotaarien valintamenettelyn ohella asesoreiden esivalintaa.

## 1.2. Muistion tarkoitus

Tässä muistiossa kuvataan tuomarinkoulutuslautakunnassa suunnitellut kärjänotaarien valintamenettelyn ja -kriteerien sekä asesoreiden esivalintamenettelyn ja -kriteerien kehittämistoimenpiteet lausuntokierrosta ja jatkotoimia varten (ks. jakso 4).

## 1.3. Valmistelu

Tuomarinkoulutuslautakunta on asettanut keskuudestaan valintamenettelytyöryhmän. Työryhmän puheenjohtajana toimii hovioikeudenneuvos Katariina Sorvari ja jäseninä professori Anette Alén, asianajaja Sinikka Kelhä, kärjätuomari Ahti Kontturi ja johtava aluesyyttäjä Kirsi Männikkö. Työryhmän kokouksiin ovat osallistuneet tuomarinkoulutuslautakunnan toimistosta lautakunnan sihteeri Jaakko Turunen ja asiantuntija Iida Saarenmaa.

Valintamenettelyjen kehittämistä on valmisteltu valintamenettelytyöryhmässä ja tuomarinkoulutuslautakunnan toimistossa. Valintamenettelytyöryhmä on laatinut valintakriteerien muuttamista koskevat suunnitelmat (ks. liitteet 1 ja 3). Muilta osin muistiossa esitetyt suunnitelmat on laadittu lautakunnan toimistossa.

Suunnitelmat on käsitelty tuomarinkoulutuslautakunnan kokouksessa 25.3.2026.

# 2 Käräjänotaarivalinnan kehittäminen

## 2.1. Valintamenettelyn ongelmat ja kehittämistoimenpiteet

Sujuvoittamistyöryhmän muistiossa on tunnistettu nykyisen käräjänotaarien valintamenettelyn ongelmakohtia (ks. sujuvoittamistyöryhmän muistion kohta 4.2) ja ehdotettu niiden ratkaisuksi seuraavia toimenpiteitä (ks. sujuvoittamistyöryhmän muistion kohta 5):

- Hakemusajankohdan myöhentäminen ja ajallinen rajaaminen
- Puutteellisten hakemusten täydennysmenettelystä luopuminen
- Haastatteluiden ajankohtien valtakunnallinen yhtenäistäminen
- Tuomioistuinharjoittelun alkamisajankohtien valtakunnallinen yhtenäistäminen
- Hakemuspisteytyksen tarkastamisen keston lyhentäminen yksinkertaistamalla pisteytystä
- Haastatteluiden painoarvon merkityksen korostaminen (malli A) tai haastattelupisteytyksestä luopuminen (malli B).

Tuomarinkoulutuslautakunnassa on suunniteltu käräjänotaarivalinnan osalta seuraavia kehittämistoimenpiteitä:

- Tuomioistuinharjoittelun alkamisajankohtien yhtenäistäminen
- Haastattelupisteytyksestä luopuminen
- Työkokemuksen merkityksen lisääminen ja valintakriteerien selkeyttäminen.

Kehittämistoimenpiteet pohjautuvat oikeusministeriön selvityksissä ja sujuvoittamistyöryhmän muistiossa esitettyihin seikkoihin sekä lautakunnan toiminnassa tehtyihin havaintoihin. Kehittämistoimenpiteet pitävät sisällään useita sujuvoittamistyöryhmän ehdottamia toimenpiteitä ja tuomarinkoulutuslautakunnan käsityksen mukaan vastaavat monilta osin sujuvoittamistyöryhmän tunnistamiin ongelmakohtiin. Toimenpiteiden tarkempi sisältö on selostettu jaksoissa 2.2–2.4. Toimenpiteiden toteuttaminen ei edellytä lainsäädännön muuttamista.

## 2.2. Tuomioistuinharjoittelun alkamisajankohtien yhtenäistäminen

*Kehittämistoimenpide: tuomioistuinharjoittelujaksot alkavat helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa.*

Nykyisessä valintajärjestelmässä kaikkiin käräjänotaaripaikkoihin nimitetään käräjänotaarit yhdellä kertaa marras-joulukuussa. Tuomioistuinharjoittelun aloituskuukausia ei ole määritelty valtakunnallisesti, vaan käräjänotaareja aloittaa kalenterivuoden kaikkina kuukausina. Osana käräjänotaarien valtakunnallista koulutusta käräjänotaareille järjestetään neljä samansisältöistä valtakunnallista koulutustilaisuutta. Jokainen käräjänotaari osallistuu yhteen koulutustilaisuuteen. Koulutukseen saapuvat käräjänotaarit voivat olla harjoittelussaan eri vaiheissa.

Sujuvoittamistyöryhmän muistiossa on ehdotettu tuomioistuinharjoittelun alkamisajankohtien valtakunnallista yhtenäistämistä (ks. sujuvoittamistyöryhmän muistion kohta 5.4). Tämä lyhentää valintapäätösten ja tuomioistuinharjoittelun alkamisen välistä aikaa ja vaikuttaa siihen, että käräjänotaarien koulutusta voitaisiin antaa oikea-aikaisemmin.

Suunnitellussa, uudessa valintajärjestelmässä hakumenettelyjä järjestetään edelleen yksi vuodessa (ks. TIHL 4.1 §), mutta käräjänotaarit nimitettäisiin neljässä erässä joului-, maalii-, kesä- ja syyskuussa. Tuomioistuinharjoittelu alkaisi vastaavasti helmii-, toukoi-, eloi- tai marraskuussa, jotka ovat tällä hetkellä yleisimmät tuomioistuinharjoittelun aloituskuukaudet. Jos tuomioistuinharjoittelu alkaa mainittuina kuukausina, ns. yhdistelmäharjoittelua suorittava käräjänotaari ei siirry tuomioistuimesta toiseen heinäkuussa.

Uudessa valintajärjestelmässä aloituserissä tulisi olla suurin piirtein sama määrä käräjänotaareja. Tämä edellyttää sitä, että aloitusajankohtia koordinoidaan tuomioistuinlaitoksen tasolla.

Muutoksen myötä käräjänotaarien valtakunnallinen koulutus voidaan ajoittaa nykyistä tarkoituksenmukaisemmin, mitä voidaan pitää muutoksen keskeisenä hyötynä. Myös turvallisuusselvityksille jää enemmän aikaa. Nimityspäätöksen ja harjoittelun aloittamisen välinen aika lyhenee, mikä on omiaan vähentämään nimittämisen jälkeen tehtäviä peruutuksia. Lisäksi haastattelujen työmäärä tuomioistuimissa jaksottuu nykyistä tasaisemmin eli yhden ajanjakson sijasta neljälle ajanjaksolle. Järjestelmä on myös aiempaa selkeämpi erityisesti käräjänotaareille.

Muutokseen liittyy myös riskejä. Riskit kohdistuvat ennen kaikkea tuomioistuinten sisäisen toiminnan järjestämiseen. Sujuvoittamistyöryhmän muistiossa kuvatulla tavalla neljän aloituserän järjestelmä ei välttämättä ole kaikille tuomioistuimille tarkoituksenmukaisin ratkaisu (ks. sujuvoittamistyöryhmän muistion kohta 5.4). Tätä voidaan lieventää sillä, että aloituseristä voidaan poiketa, jos tuomioistuimen sisäisen toiminnan järjestämiseen (ks. HE 7/2016, s. 46) liittyvä pakottava syy edellyttää poikkeavaa aloitusajankohtaa. Riskinä on myös se, että aloituserät voivat olla suoriutumiseltaan epätasaisia. Koska hakijat valitaan pistejärjestyksessä, ensimmäiseen erään valikoituvien hakijoiden pisteet voivat olla viimeiseen erään valikoituvia korkeampia. Tämä on tarvittaessa otettava huomioon käräjänotaaria ohjattaessa ja seurattaessa (ks. TIHL 10 §).

### 2.3. Haastattelupisteytyksestä luopuminen

*Kehittämistoimenpide: Haastatteluja ei enää pisteytetä. Hakija voidaan edelleen haastatella ja karsia haastattelun perusteella. Jos tuomioistuin ei haastattele hakijoita, käräjänotaari voidaan nimittää hakemuspisteiden perusteella.*

Nykyisen valintamenettelyn monimutkaisuus ja vaikeaselkoisuus aiheutuu suurelta osin haastattelujen pisteyttämisestä. Kelpoisuusvaatimukset täyttävien hakijoiden opintomenestys, opintojen perusteella tai muutoin osoitettu oikeudellinen osaaminen sekä työkokemus ilmenevät hakemuksesta ja pisteytetään sen perusteella. Tämän jälkeen hakijat asetetaan pistejärjestykseen ja hakukohteittain parhaiden sijoittuneet hakijat kutsutaan haastatteluun. Haastattelut suoritetaan lautakunnan antaman ohjeen mukaisesti. Haastattelujen jälkeen hakijat asetetaan uudelleen pistejärjestykseen hakemuspisteistä ja haastattelupisteitä muodostuvien yhteispisteiden perusteella. Hakukohteittain parhaiten sijoittuneet hakijat valitaan käräjänotaareiksi.

Hakija haastatellaan vain yhdessä tuomioistuimessa, vaikka hän olisi hakenut useampaan tuomioistuimeen. Haastattelujen pisteyttämisen vuoksi hakijan harjoittelupaikka voi vaihtua haastattelun jälkeen haastattelun suorittaneesta tuomioistuimesta johonkin toiseen tuomioistuimeen, jossa hakijaa ei ole haastateltu. Koska harjoittelupaikkoja on tietty määrä, tällöin myös jonkun toisen hakijan harjoittelupaikka vaihtuu. Vaihdot voivat ketjuuntua ja johtaa useiden hakijoiden harjoittelupaikkojen vaihtumiseen. Harjoittelupaikan vaihtumisen mahdollisuus voi johtaa myös taktikointiin, joka ei ole valintajärjestelmän kannalta tarkoituksenmukaista. Hakija saattaa hakea johonkin

hakukohteeseen vain haastatteluun pääsemiseksi. Kaikkiaan harjoittelupaikan vaihtuminen haastattelun jälkeen monimutkaistaa valintajärjestelmää ja aiheuttaa epävarmuutta sekä hakijoille että tuomioistuimille.

Sujuvoittamistyöryhmän muistiossa on esitetty kaksi vaihtoehtoista mallia käräjänotaarihakijoiden haastattelujen kehittämiseksi. Mallissa A korostettaisiin haastattelujen painoarvoa kaksinkertaistamalla haastattelusta annettavat pisteet (ks. sujuvoittamistyöryhmän muistion kohta 5.6). Mallissa B luovuttaisiin haastattelupisteytyksestä (ks. sujuvoittamistyöryhmän muistion kohta 5.7).

Haastattelupisteiden lisääminen (malli A) ei olennaisesti vaikuttaisi nykyisen valintamenettelyn rakenteellisiin epäkohtiin. Se voisi jopa lisätä hakijoiden siirtymistä tuomioistuimesta toiseen haastattelun jälkeen. Sen vuoksi tuomarinkoulutuslautakunnassa on päädytty siihen, että valintamenettelyä tulee kehittää luopumalla haastattelujen pisteyttämisestä (malli B).

Uudessa valintamenettelyssä haastattelua ei enää pisteytetä. Hakija voidaan edelleen haastatella ja karsia haastattelun perusteella. Haastattelut suoritetaan valtakunnallisesti yhtenäisinä ajankohtina (ks. sujuvoittamistyöryhmän muistion kohta 5.3). Kuhunkin tuomioistuimeen osoitetaan haastateltaviksi lähtökohtaisesti harjoittelupaikkoja vastaava määrä hakijoita. Hakijan harjoittelupaikka ei voi enää muuttua haastattelun jälkeen. Haastattelun perusteella karsiutuneen tai hakemuksensa peruuttaneen hakijan tilalle osoitetaan uusi hakija. Nykyisessä valintamenettelyssä haastatteluarvio 0 on karsinut hakijan. Vuosittain on karsittu haastattelujen perusteella 0–6 hakijaa. Voidaan siis olettaa, että haastattelun perusteella karsiutuneiden hakijoiden määrä jää vähäiseksi.

Nykyisessä valintamenettelyssä karsiutuneella hakijalla on ollut mahdollisuus pyytää uusintahaastattelua, jonka suorittaa lautakunta. Uudessa valintamenettelyssä uusintahaastatteluja ei ole tarkoitus järjestää. Koska hakija ei voi sijoittua muuhun käräjäoikeuteen kuin siihen, jossa hänet on haastateltu, nykyisen valintajärjestelmän kaltainen uusintahaastattelu on arvioitu epätarkoituksenmukaiseksi. Lautakunnan suorittaman uusintahaastattelun sijoittaminen merkittävästi lyhentyneen valintamenettelyn aikatauluun olisi vaikeaa. Uudessakin valintamenettelyssä karsivalle haastatteluarviolle on esitettävä perustelut, jotka lautakunta tarkastaa.

Haastattelujen pisteytyksestä luopumisen jälkeen hakija on mahdollista valita myös ilman haastattelua. Jos tuomioistuin ei suorita haastattelua, käräjänotaari voidaan nimittää hakemuspisteiden perusteella. Haastattelun suorittaminen ei ole välttämätöntä, jos lainkäyttötehtävissä tarvittavat hakijan henkilökohtaiset ominaisuudet voidaan arvioida riittävällä tavalla ilman haastattelua (ks. TIHL 3.2 § ja 7.2 §).

Nykyisessä valintamenettelyssä hakijan haastattelusta saamat pisteet ovat voineet vaikuttaa hakijan valintaan myös muuhun tuomioistuimeen kuin siihen, jossa hakija on käynyt haastattelussa. Tämän vuoksi haastattelut on ollut tarpeen suorittaa yhtenäisesti tuomarinkoulutuslautakunnan antaman yksityiskohtaisen haastatteluohjeen mukaisesti. Uudessa valintamenettelyssä haastattelu ei vaikuta hakijan valintaan haastattelun suorittavaa tuomioistuinta laajemmin. Tämän vuoksi haastatteluohje on tarkoitus uudistaa yleisluontoiseksi. Haastattelussa voidaan ottaa esille tuomioistuinkohtaisia seikkoja ja varmistua siitä, että hakijan ja tuomioistuimen odotukset harjoittelulle kohtaavat.

Haastattelua koskevilla muutoksilla voidaan arvioida olevan useita myönteisiä vaikutuksia. Valintamenettelyn kesto lyhenee yli kolme kuukautta. Haku voitaisiin aloittaa helmi-maaliskuun sijasta kesäkuussa (ks. sujuvoittamistyöryhmän muistion kohta 5.1). Tuomioistuinten työmäärä vähenee. Kun tuomioistuimissa haastatellaan jatkossa lähtökohtaisesti paikkamäärän verran hakijoita, haastattelujen määrä vähenee yli sadalla. Valintajärjestelmää yksinkertaistuu ja selkeytyy. Valintajärjestelmän

läpinäkyvyys ja ennakoitavuus paranevat nykyisestä ennen kaikkea hakijoiden ja tuomioistuinten näkökulmasta. Valintajärjestelmän kannalta epätarkoituksenmukaisen taktikointimahdollisuuden poistuminen ohjaa hakijoita nykyistä paremmin tuomioistuimiin, joissa he ovat valmiita suorittamaan tuomioistuinharjoittelun. Tämä on omiaan vähentämään haastattelun jälkeen saapuvien peruutusten määrää.

Muutosten riskinä on, että haastattelujen vähentyessä tai poistuessa hakijoiden henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointi saattaa heikentyä. Tähän liittyviä riskejä voidaan vähentää käyttämällä koeaikaa<sup>1</sup>. Kuten nykyisessä, myös uudessa valintamenettelyssä on riski siitä, että joihinkin tuomioistuimiin ei ole riittävästi hakijoita. Tätä riskiä voidaan pienentää mahdollisuudella julistaa käräjänotaari paikkoja uudelleen haettaviksi (ks. TIHL 4.3 §).

## 2.4. Työkokemuksen merkityksen lisääminen ja valintakriteerien selkeyttäminen

*Kehittämistoimenpide: Työkokemuksesta annettavia pisteitä nostetaan 4,5 pisteestä 7,0 pisteeseen. Pisteytystä nopeutetaan yksinkertaistamalla ja selkeyttämällä valintakriteerejä.*

### 2.4.1. Yleistä

Käräjänotaarien valintakriteerit (ns. pisteytysperusteet) muodostavat kokonaisuuden. Voimassa olevat valintakriteerit on suunniteltu siten, että haastattelusta annetaan pisteitä. Haastattelun pisteyttämisestä luopumisen vuoksi (ks. jakso 2.3) valintakriteerejä on tarkoitus tarkistaa.

Luonnos uusiksi käräjänotaarien valintakriteereiksi on tämän muistion liitteenä 1. Alla on selostettu uusien valintakriteerien olennaiset muutokset. Niiden lisäksi uusiin valintakriteereihin tehdään kielellisiä muutoksia, jotka ilmenevät muistion liitteenä 2 olevista rinnakkaisteksteistä.

### 2.4.2. Opintomenestys

Sujuvoittamistyöryhmän muistiossa on ehdotettu, että opintomenestys voitaisiin pisteyttää vain oikeustieteen maisterin tutkielman arvosanan perusteella (ks. sujuvoittamistyöryhmän muistion kohta 5.5). Ehdotusta on arvioitu tuomarinkoulutuslautakunnassa. Oikeusnotaarin tutkinnon arvosanojen keskiarvolla ja oikeustieteen maisterin tutkielman arvosanalla pyritään mittaamaan erilaista oikeudellista osaamista. Oikeusnotaarivaiheen opinnot koostuvat useiden eri oikeudenalojen opinnoista, joten opintojen keskiarvo mittaa laaja-alaista oikeudellista tietämystä. Maisterivaiheen tutkielma mittaa kykyä rajata tietty oikeuskysymys, tarkastella sitä monipuolisesti ja argumentoida sitä kirjallisesti. Arvosanojen keskiarvon ja tutkielman arvosanan välille ei ole löytynyt hakijoiden pisteytyksessä vahvaa riippuvuutta. Näin ollen voidaan pitää perusteltuna antaa erikseen pisteitä arvosanojen keskiarvosta ja tutkielman arvosanasta.

Uusissa valintakriteereissä oikeusnotaarin tutkinnon arvosanojen keskiarvon tai oikeustieteen maisterin tutkielman arvosanan pisteytykseen ei ole tehty olennaisia muutoksia. Muutokset kohdistuvat ennen kaikkea keskiarvon laskentatapaan.

Uusissa valintakriteereissä arvosanojen keskiarvona käytetään ensisijaisesti tutkintotodistuksen antaneen oppilaitoksen laskemaa keskiarvoa. Jos yliopistot ryhtyisivät merkitsemään keskiarvoja tutkintotodistuksille, tämä nopeuttaisi keskiarvon

---

<sup>1</sup> Käräjänotaareille, joiden harjoittelu on alkanut 1.1.2026 tai sen jälkeen, on asetettu koeaika.

pisteyttämistä huomattavasti. Samalla valintamenettelyn ennakoitavuus paranisi hakijan näkökulmasta, koska keskiarvon laskutapaan liittyvä epävarmuus poistuisi. Hakija tietäisi tarkalleen keskiarvosta saamansa pistemäärän.

Jos tutkintotodistuksen antanut oppilaitos ei ole merkinnyt keskiarvoa tutkintotodistukselle tai sen liitteelle, keskiarvo on laskettava tuomarinkoulutuslautakunnan toimistossa. Laskennassa käytetään jatkossa alimman kurssitason sijasta ylimmän kurssitason opintosuorituksia. Lisäksi keskiarvon laskennasta ei enää jätetä pois kieliopintoja ja oikeusnotaarin opinnäytetyötä. Näillä laskutapaan liittyvillä muutoksilla pyritään nopeuttamaan, yksinkertaistamaan ja selkeyttämään keskiarvon laskentaa nykyisestä.

#### **2.4.3. Osoitettu oikeudellinen osaaminen**

Uusissa valintakriteereissä opintojen perusteella tai muutoin osoitetun oikeudellisen osaamisen pisteytykseen ei ole tehty olennaisia muutoksia.

Muutoksilla on selkeytetty ulkomailla suoritettujen jatkotutkintojen tuottamia vaikutuksia kärjänotaarien valinnassa. Huomioon on otettu erityisesti korkeakoulututkintojen järjestelmästä annetun asetuksen (464/1998) 10 §:n 4 momentissa tarkoitettut, Eurooppa-instituutissa suoritettut tohtorin tutkinnot.

#### **2.4.4. Työkokemus**

Uusissa valintakriteereissä työkokemuksesta annettavaa enimmäispistemäärää on nostettu 2,5 pisteellä 4,5 pisteestä 7,0 pisteeseen. Työkokemuksesta annettavien pisteiden korottamisella on tarkoitus tasapainottaa haastattelupisteiden poistumisen vaikutusta valintakriteereihin.

Työkokemuksen kertymäaikaa on muutettu siten, että yli kymmenen vuotta vanhaa työkokemusta ei enää oteta huomioon. Pitkän aikaa sitten hankittua työkokemusta voidaan pitää kärjänotaarin tehtävässä suoriutumisen kannalta vähämerkityksellisenä tai merkityksettömänä. Sen poissulkeminen pisteytyksestä selkeyttää valintamenettelyä erityisesti hakijoiden kannalta, koska hakijan ei ole tarpeen esittää hakemuksessaan selvitystä yli kymmenen vuotta vanhasta työkokemuksestaan. Lisäksi muutos voi vähäisessä määrin vähentää työkokemuksen arviointiin liittyvää työtä.

Osa-aikaisesta työstä kertyvän työkokemuksen laskutapaa on muutettu. Uusien valintakriteerien mukaan osa-aikaisesta juristin työstä kertyy työkokemusta osa-aikaisen ja kokoaikaisen työn suhteessa. Esimerkiksi päivällä lyhennettyä työviikkoa (työaika 80 %) tehnyt hakija saa 10 kuukautta kestäneestä palvelussuhteesta työkokemusta 8 kuukautta aiemman 5 kuukauden sijaan. Muutos parantaa osa-aikaista työtä tehneiden asemaa, eikä oletettavasti olennaisesti lisää työkokemuksen arviointiin liittyvää työtä.

#### **2.4.5. Haastattelu**

Uusiin valintakriteereihin on tehty haastattelun pisteytyksen poistumisesta (ks. jakso 2.3) seuraavat muutokset.

#### **2.4.6. Tasapistesäännöt**

Uusissa valintakriteereissä tasapistesääntöihin on tehty haastattelun pisteytyksen poistumisesta aiheutuvat muutokset. Uudessa valintajärjestelmässä tasapistetilanteet syntyvät ennen mahdollista haastattelua. Kuten aikaisemminkin, tasapistesäännöt on asetettu valintakriteerien enimmäispisteiden mukaiseen järjestykseen.

## 2.4.7. Valintakriteerien muutokset kokonaisuutena

Alla olevassa taulukossa on esitetty tällä hetkellä voimassa olevien valintakriteerien ja uusien valintakriteerien mukaiset enimmäispisteet ja niiden osuus kokonaispisteistä.

*Taulukko: voimassa olevien ja uusien valintakriteerien mukaiset enimmäispisteet*

Valintakriteeri	Nykyiset pisteet	Osuus kokonaispisteistä	Uudet pisteet	Osuus kokonaispisteistä
Opintomenestys	10,0	47 %	10,0	56 %
Osoitettu oik. osaaminen	1,0	5 %	1,0	6 %
Työkokemus	4,5	21 %	7,0	39 %
Haastattelu	6,0	28 %	-	-
<b>Yhteensä</b>	<b>21,5</b>	<b>100 %</b>	<b>18,0</b>	<b>100 %</b>

Pisteytyksen muutoksia tarkasteltaessa on hyvä ottaa huomioon, että haastattelun vaikutus käräjänotaarien valintaan on ollut vähäisempi kuin enimmäispisteistä voisi päätellä. Voimassa olevien valintakriteerien mukaan haastattelusta 0 pistettä saaneet hakijat karsiutuvat. Haastattelun läpäisseet hakijat saavat vähintään 1,2 pistettä, joten haastattelun vaikutus vertailuun osallistuviin hakijoihin on näin laskettuna n. 24 % (4,8 pistettä)<sup>2</sup>. Lisäksi haastatteluarviot ovat painottuneet arviointiasteikon yläpäähän, mikä vähentää haastattelun vaikutusta entisestään.

Valintamenettelyn sujuvuuden kannalta on hyvä, jos pisteytys ei kannusta hakijaa lykkäämään tuomioistuinharjoittelun aloittamista. Tällöin muuttumattomien pisteytyslementtien (esim. opintomenestys) osuuden tulisi olla korkea ja ajan myötä kertyvien pisteytyslementtien (esim. työkokemus) osuuden matala. Esimerkiksi Ruotsissa opintomenestyksen osuus on n. 90 % kokonaispisteistä ja vaikutus vertailuun osallistuviin hakijoihin edellä mainitulla tavalla laskettuna n. 81 %.

Staattiset, laskennalliset muutokset eivät välttämättä kuvaa muutosten tosiasiallisia vaikutuksia. Uudistusten myötä valintakriteerit muuttuvat osittain myös sisällöllisesti, mikä heikentää voimassa olevien ja uusien valintakriteerien vertailukelpoisuutta. Lisäksi muutoksilla voi olla dynaamisia vaikutuksia. Hakijoiden käyttäytyminen voi muuttua tai käräjänotaariksi hakevien joukko voi muuttua rakenteeltaan toisenlaiseksi. Sen vuoksi valintakriteerien muutosten vaikutuksia on tarpeen seurata tulevaisuudessa valintamenettelyissä ja tehdä tarvittaessa muutoksia valintakriteereihin.

<sup>2</sup> Jos haastattelun vaikutukseksi katsotaan 4,8 pistettä, opintomenestyksen osuus olisi voimassa olevissa valintakriteereissä n. 49 %, osoitetun oikeudellisen osaamisen n. 5 %, työkokemuksen n. 22 % ja haastattelun n. 24 %.

# 3 Aessoreiden esivalinnan kehittäminen

## 3.1. Kehittämistoimenpiteet

Käräjänotaarivalinnan uudistaminen edellyttää myös asessorivalinnan ja asessoreiden esivalintakriteerien uudistamista. Lautakunnan toimiston voimavarojen vuoksi käräjänotaarien ja asessoreiden valintamenettelyjen työläät vaiheet eivät voi olla päällekkäin. Lisäksi käräjänotaarien valintakriteerit ja asessoreiden esivalintakriteerit (ns. pisteytysperusteet) ovat aiemmin seuranneet toisiaan, ellei ole ollut perusteltua päätyä erilaiseen pisteytykseen.

Tuomarinkoulutuslautakunnassa on suunniteltu asessorivalinnan osalta seuraavia kehittämistoimenpiteitä:

- esivalintakoe järjestetään valintamenettelystä erillisenä
- asessoreiden esivalintakriteerejä uudistetaan ottamalla huomioon käräjänotaarien valintakriteereihin tehtävät muutokset.

Muutokset pyritään toteuttamaan siten, että ne eivät vaikuta tuomioistuimissa suoritettaviin asessorivalinnan osiin.

## 3.2. Esivalintakokeen järjestäminen ja valintamenettelyn aikataulu

*Kehittämistoimenpide: esivalintakoe järjestetään valintamenettelystä erillisenä.*

Tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:ssä tarkoitetun kokeen eli ns. esivalintakokeen hyväksytty suorittaminen on asessorin viran kelpoisuusvaatimus (ks. TIL 18:2). Esivalintakoe on järjestetty osana asessoreiden valintamenettelyä ja se on sijoittunut ajallisesti asessoreiden valintamenettelyn sisään. Edellä mainituista syistä (ks. jakso 3.1) esivalintakoetta ja siihen liittyvää oikaisuvaatimusmenettelyä ei voida enää järjestää osana asessoreiden valintamenettelyä. Tarkoituksena on järjestää esivalintakoe tammikuun sijasta syyskuussa. Tällöin asessorihakija voi osoittaa esivalintakokeen hyväksytyyn suoritukseen hakuajan päättymiseen mennessä myös siinä tapauksessa, että koesuoritus hyväksyttäisiin oikaisuvaatimusmenettelyssä. Koska esivalintakoetta ja siihen liittyvää oikaisuvaatimusmenettelyä ei tarvitse jatkossa ajoittaa asessoreiden valintamenettelyn sisälle, valintamenettely voidaan aloittaa nykyistä myöhemmin eli tammikuussa. Valintamenettely lyhenee noin kahdella kuukaudella.

Edellä selostetut muutokset kohdistuvat valintamenettelyn osaan, joka suoritetaan tuomarinkoulutuslautakunnassa. Valintamenettelyn lyhenemisestä huolimatta nimitysesityksen tekevät tuomioistuimet saavat tuomarinkoulutuslautakunnan esivalintalausunnon samaan aikaan kuin ennenkin ja menettely etenee muutoinkin loppuosaltaan samalla tavalla kuin aikaisemmin.

## 3.3. Esivalintakriteerien muuttaminen

*Kehittämistoimenpide: Aessoreiden esivalintakriteerejä uudistetaan ottamalla huomioon käräjänotaarien valintakriteereihin tehtävät muutokset. Lisäksi esivalintakriteereihin kirjataan eritä esivalinnassa noudatettuja tulkintoja.*

Luonnos uusiksi asessoreiden esivalintakriteereiksi on tämän muistion liitteenä 3. Uusiin esivalintakriteereihin on tehty seuraavat olennaiset muutokset:

- **Opintomenestyksen** laskentatapaa muutetaan käräjänotaarien valintakriteereitä vastaavasti (ks. jakso 2.4.2).
- **Työkokemuksen** pisteytys on asessoreiden esivalinnassa poikennut käräjänotaarien valinnasta muun muassa siten, että työkokemus on jaettu kahteen luokkaan. Tämä ero säilytetään uusissa esivalintakriteereissä. Uusiin esivalintakriteereihin kirjataan esivalinnassa noudatettu tulkinta, jonka mukaan esittelijän työ vakuutusosoikeuden alaisissa muutoksenhakulautakunnissa sekä juristin työ tuomioistuimen hallinnossa ja asianajo- ja lakiasiantaimistoissa rinnastetaan tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:ssä mainittuihin tehtäviin. Lisäksi esivalintakriteerejä muutetaan yli kymmenen vuotta vanhan työkokemuksen ja osa-aikaisesta työstä kertyvän työkokemuksen osalta käräjänotaarien valintakriteerejä vastaavasti (ks. jakso 2.4.4).
- **Muun pätevöitymisen** kohdalla oikeustieteellisten jatkotutkintojen arviointia muutetaan käräjänotaarien valintakriteerejä vastaavasti (ks. jakso 2.4.3). Lisäksi esivalintakriteereihin kirjataan esivalinnassa noudatettu tulkinta, jonka mukaan muu kuin oikeustieteellinen jatkotutkinto tuottaa samat vaikutukset kuin muu ylempi korkeakoulututkinto. Muilta osin muun pätevöitymisen pisteytystä ei ole tarkoitus muuttaa.

Yllä mainittujen muutosten lisäksi uusiin esivalintakriteereihin tehdään kielellisiä muutoksia, jotka ilmenevät muistion liitteenä 4 olevista rinnakkaisteksteistä.

## 4 Jatkotoimet

Tuomarinkoulutuslautakunnan tarkoituksena on päättää kehittämistoimenpiteistä kesäkuussa 2026. Uudistusten on tarkoitus tulla voimaan päätöksen jälkeen alkavissa valintamenettelyissä. Vuonna 2027 tuomioistuinharjoittelun aloittavat käräjänotaarit ja asessorin koulutusohjelman aloittavat asessorit on tarkoitus valita uusien valintamenettelyjen mukaisesti.

Lausuntopalaute otetaan huomioon suunniteltujen kehittämistoimenpiteiden lopullisesta sisällöstä päätettäessä.

# Liitteet

Liite 1. Valintakriteerit tuomioistuinharjoitteluun (luonnos)

Liite 2. Rinnakkaistekstit: valintakriteerit tuomioistuinharjoitteluun (luonnos)

Liite 3. Aessoreiden esivalintakriteerit (luonnos)

Liite 4. Rinnakkaistekstit: asessoreiden esivalintakriteerit (luonnos)

## **Yhteystiedot**

### **Tuomarinkoulutuslautakunta**

Käyntiosoite: Silkkitehtaantie 5 C, Vantaa

Postiosoite: PL 150, 00085 Tuomioistuinvirasto

Puhelin: 029 56 50508

[tuomarinkoulutuslautakunta@oikeus.fi](mailto:tuomarinkoulutuslautakunta@oikeus.fi)

[www.tuomarinkoulutuslautakunta.fi](http://www.tuomarinkoulutuslautakunta.fi)



31.3.2026

## Valintakriteerit tuomioistuinharjoitteluun

### Opintomenestys

**Oikeusnotaarin (ON) tutkinnon arvosanojen keskiarvosta** annetaan pisteitä seuraavasti:

- 2,50–5,00 = 2,5–5,0 pistettä
- alle 2,50 = 0,0 pistettä.

Arvosanojen keskiarvona käytetään oikeusnotaarin tutkinnon tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkittyä keskiarvoa. Jos tutkintotodistuksen antanut oppilaitos ei ole merkinnyt arvosanojen keskiarvoa tutkintotodistukselle, se lasketaan painotettuna keskiarvona seuraavasti: Keskiarvon laskentaan otetaan mukaan kaikki oikeusnotaarin tutkintoon kuuluvat tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkityt ylimmän kurssitason opintosuoritukset pois lukien opintojaksot, joiden suoritusta ei ole arvosteltu tai joiden suoritus on arvosteltu vain asteikolla hyväksytty tai hylätty. Painotettu keskiarvo lasketaan siten, että jokaisen huomioon otettavan opintosuorituksen arvosana kerrotaan sen omalla painokertoimella, tulot summataan ja summa jaetaan painokertoimien summalla. Arvosanan omana painokertoimena käytetään kyseisen opintosuorituksen tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkittyä opintopistemäärää tai sitä vastaavaa opintosuorituksen laajuutta kuvaavaa lukua, kuten opintoviikkomäärää. Jos keskiarvo on 2,50 tai enemmän, se pyöristetään yhden desimaalin tarkkuuteen ja siitä annetaan pyöristetyn keskiarvon mukainen pistemäärä. Jos keskiarvo on alle 2,50, siitä ei anneta pisteitä.

Arvosanojen keskiarvon laskemisessa käytetään arvosteluasteikon 0–5 mukaisia arvosanoja. Muut kuin arvosteluasteikon 0–5 mukaiset arvosanat muunnetaan asteikolle 0–5 alla kuvatulla tavalla ennen keskiarvon laskemista.

**Oikeustieteen maisterin (OTM) tutkielman arvosanasta** annetaan pisteitä seuraavasti:

Arvosteluasteikko 0–5:

- 5 = 5,0 pistettä
- 4 = 4,0 pistettä
- 3 = 2,0 pistettä
- muut = 0,0 pistettä.

Arvosteluasteikko I–L:

- L = 5,0 pistettä
- E = 4,0 pistettä
- M = 2,0 pistettä
- muut = 0,0 pistettä.

Arvosteluasteikko 4–10:

- 10 = 5,0 pistettä
- 9 = 4,0 pistettä
- 8 = 2,0 pistettä
- muut = 0,0 pistettä.

Muun kuin yllä mainitun arvosteluasteikon mukainen tutkielman arvosana muunnetaan arvosteluasteikolle 0–5 alla kuvatulla tavalla ja siitä annetaan muunnon jälkeen pisteitä arvosteluasteikon 0–5 mukaisesti.

**Arvosanat muunnetaan** arvosteluasteikolle 0–5 seuraavasti:

- A (Excellent), 3+, 3, 3-, L, SCLA, ECLA, ET, erinomainen = 5
- B (Very Good), 2.5, 2+, MCLA, kiitettävä, hyvin hyvä = 4
- C (Good), 2, 2-, CL, NSLA, HT, hyvä = 3
- D (Satisfactory), 1.5, 1+, 1, LUB, A, TT, hyvin tyydyttävä, tyydyttävä = 2
- E (Sufficient), 1-, välttävä = 1
- F (Fail), hylätty = 0.

## Työkokemus

**Kokoaikaisesta juristin työstä** annetaan pisteitä seuraavasti:

- 36 kuukautta tai enemmän = 7,0 pistettä
- 30–35 kuukautta = 6,0 pistettä
- 24–29 kuukautta = 5,0 pistettä

- 18–23 kuukautta = 4,0 pistettä
- 12–17 kuukautta = 3,0 pistettä
- 6–11 kuukautta = 1,5 pistettä
- alle 6 kuukautta = 0,0 pistettä.

Työkokemuksena otetaan huomioon oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittamisen tai sitä vastaavan kelpoisuuden saavuttamisen jälkeinen työkokemus juristin työstä hakuajan päättymiseen asti. Huomioon ei kuitenkaan oteta työkokemusta, joka on kertynyt yli kymmenen vuotta ennen hakuajan päättymistä. Työkokemusta laskettaessa kunkin palvelussuhteen (työ- tai virkasuhteen) kestona otetaan huomioon täydet kuukaudet. Vajaaksi jäävää kuukautta ei oteta huomioon. Palvelussuhteiden kestot lasketaan yhteen ja työkokemuksesta kertyvät pisteet annetaan palvelussuhteiden yhteenlasketun keston mukaisesti. Vajaaksi jäävältä 6 kuukauden jaksolta ei anneta pisteitä.

**Osa-aikaisen juristin työn** kohdalla palvelussuhteen kestoksi katsotaan vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen kestosta osuus, joka vastaa osa-aikaisen palvelussuhteen työajan suhdetta vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen työaikaan. Jos hakija ei osoita osa-aikaisen palvelussuhteensa työajan osuutta vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen työajasta, hakijan osa-aikaista palvelussuhdetta ei oteta huomioon.

**Muusta työstä** kuin juristin työstä ei anneta pisteitä.

## Opintojen perusteella tai muutoin osoitettu oikeudellinen osaaminen

**Oikeustieteellisistä jatkotutkinnoista (OTT tai OTL)** annetaan pisteitä seuraavasti:

- oikeustieteen tohtorin tutkinto (OTT) = 1,0 pistettä
- oikeustieteen lisensiaatin tutkinto (OTL) = 0,5 pistettä.

Sekä OTT- että OTL-tutkinnon suorittaneelle hakijalle annetaan 1,0 pistettä.

Yliopistollisessa Eurooppa-instituutissa (European University Institute, EUI) oikeustieteen alalla suoritettu tohtorin tutkinto tuottaa samat vaikutukset kuin Suomessa suoritettu oikeustieteen tohtorin tutkinto. Muu ulkomailla suoritettu tutkinto tuottaa samat vaikutukset kuin Suomessa suoritettu tutkinto, jos hakija osoittaa, että hakijan ulkomailla suorittama tutkinto on rinnastettu Suomessa oikeustieteen lisensiaatin tai oikeustieteen tohtorin tutkintoon.

## Haastattelu

Hakija voidaan kutsua haastatteluun. Jos haastatteluun kutsuttu hakija ei saavu haastatteluun tai hänet hylätään haastattelun perusteella, häntä ei valita tuomioistuinharjoitteluun.

Haastattelusta ei anneta pisteitä.

## Tasapistesäännöt

Kun useampi hakija päätyy samaan pistemäärään eikä heitä kaikkia voida valita, hakijat laitetaan järjestykseen

I) kyseisen hakukohteen etusijajärjestyksen

II) työkokemuksesta saadun pistemäärän

III) oikeustieteen maisterin tutkielman arvosanasta saadun pistemäärän

IV) oikeusnotaarin tutkinnon arvosanojen keskiarvon

V) arvannon

perusteella.



31.3.2026

## Rinnakkaistekstit: valintakriteerit tuomioistuinharjoitteluun

Rinnakkaisteksteissä kappaleiden järjestystä on tarvittaessa vaihdettu muutosten vertailun helpottamiseksi.

Voimassa olevat kriteerit	Uudet kriteerit
<b>Opintomenestys</b>	<b>Opintomenestys</b>
Oikeusnotaarin (ON) tutkinnon arvosanojen keskiarvosta annetaan <i>enintään 5,0 pistettä</i> seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"><li>• 2,50–5,00 = 2,5–5,0 pistettä</li><li>• alle 2,50 = 0,0 pistettä.</li></ul>	Oikeusnotaarin (ON) tutkinnon arvosanojen keskiarvosta annetaan <i>pisteitä</i> seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"><li>• 2,50–5,00 = 2,5–5,0 pistettä</li><li>• alle 2,50 = 0,0 pistettä.</li></ul>
<i>Arvosanojen keskiarvo</i> lasketaan painotettuna keskiarvona. Keskiarvon laskentaan otetaan mukaan kaikki oikeusnotaarin tutkintoon kuuluvat tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkityt <i>alimman</i> kurssitason opintosuoritukset pois lukien <i>kieliopinnot, oikeusnotaarin opinnäytetyö (tutkielma) ja</i> opintojaksot, joiden suoritusta ei ole arvosteltu tai joiden suoritus on arvosteltu vain hyväksyty tai hylätty. Painotettu keskiarvo lasketaan siten, että jokaisen huomioon otettavan opintosuorituksen arvosana kerrotaan sen omalla painokertoimella, tulot summataan ja summa jaetaan painokertoimien summalla. Arvosanan omana painokertoimena	<i>Arvosanojen keskiarvona käytetään oikeusnotaarin tutkinnon tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkittyä keskiarvoa. Jos tutkintotodistuksen antanut oppilaitos ei ole merkinnyt arvosanojen keskiarvoa tutkintotodistukselle, se</i> lasketaan painotettuna keskiarvona <i>seuraavasti:</i> Keskiarvon laskentaan otetaan mukaan kaikki oikeusnotaarin tutkintoon kuuluvat tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkityt <i>ylimmän</i> kurssitason opintosuoritukset pois lukien opintojaksot, joiden suoritusta ei ole arvosteltu tai joiden suoritus on arvosteltu vain <i>asteikolla</i> hyväksyty tai hylätty. Painotettu keskiarvo lasketaan siten, että jokaisen huomioon



<p>käytetään kyseisen opintosuorituksen tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkittyä opintopistemäärää tai sitä vastaavaa opintosuorituksen laajuutta kuvaavaa lukua, kuten opintoviikkomäärää. Jos keskiarvo on 2,50 tai enemmän, se pyöristetään yhden desimaalin tarkkuuteen ja siitä annetaan pyöristetyn keskiarvon mukainen pistemäärä. Jos keskiarvo on alle 2,50, siitä ei anneta pisteitä.</p>	<p>otettavan opintosuorituksen arvosana kerrotaan sen omalla painokertoimella, tulot summataan ja summa jaetaan painokertoimien summalla. Arvosanan omana painokertoimena käytetään kyseisen opintosuorituksen tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkittyä opintopistemäärää tai sitä vastaavaa opintosuorituksen laajuutta kuvaavaa lukua, kuten opintoviikkomäärää. Jos keskiarvo on 2,50 tai enemmän, se pyöristetään yhden desimaalin tarkkuuteen ja siitä annetaan pyöristetyn keskiarvon mukainen pistemäärä. Jos keskiarvo on alle 2,50, siitä ei anneta pisteitä.</p>
<p>Arvosanojen keskiarvon laskemisessa käytetään arvosteluasteikon 0–5 mukaisia arvosanoja. Muut kuin arvosteluasteikon 0–5 mukaiset arvosanat muunnetaan asteikolle 0–5 alla kuvatulla tavalla ennen keskiarvon laskemista.</p>	<p>Arvosanojen keskiarvon laskemisessa käytetään arvosteluasteikon 0–5 mukaisia arvosanoja. Muut kuin arvosteluasteikon 0–5 mukaiset arvosanat muunnetaan asteikolle 0–5 alla kuvatulla tavalla ennen keskiarvon laskemista.</p>
<p>Arvosanat muunnetaan arvosteluasteikolle 0–5 seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• A (Excellent), 3+, 3, 3-, L, SCLA, ECLA, ET erinomainen = 5</li><li>• B (Very Good), 2.5, 2+, MCLA, kiitettävä, hyvin hyvä = 4</li><li>• C (Good), 2, 2-, CL, NSLA, HT, hyvä = 3</li><li>• D (Satisfactory), 1.5, 1+, 1, LUB, A, TT, hyvin tyydyttävä, tyydyttävä = 2</li><li>• E (Sufficient), 1-, välttävä = 1</li><li>• F (Fail), hylätty = 0</li></ul>	<p>Arvosanat muunnetaan arvosteluasteikolle 0–5 seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• A (Excellent), 3+, 3, 3-, L, SCLA, ECLA, ET, erinomainen = 5</li><li>• B (Very Good), 2.5, 2+, MCLA, kiitettävä, hyvin hyvä = 4</li><li>• C (Good), 2, 2-, CL, NSLA, HT, hyvä = 3</li><li>• D (Satisfactory), 1.5, 1+, 1, LUB, A, TT, hyvin tyydyttävä, tyydyttävä = 2</li><li>• E (Sufficient), 1-, välttävä = 1</li><li>• F (Fail), hylätty = 0.</li></ul>
<p>Oikeustieteen maisterin (OTM) tutkielman arvosanasta annetaan <b>enintään 5,0 pistettä</b> seuraavasti:</p> <p>Arvosteluasteikko 0–5</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 5 = 5,0 pistettä</li><li>• 4 = 4,0 pistettä</li><li>• 3 = 2,0 pistettä</li><li>• muut = 0,0 pistettä</li></ul>	<p>Oikeustieteen maisterin (OTM) tutkielman arvosanasta annetaan <b>pisteitä</b> seuraavasti:</p> <p>Arvosteluasteikko 0–5:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 5 = 5,0 pistettä</li><li>• 4 = 4,0 pistettä</li><li>• 3 = 2,0 pistettä</li><li>• muut = 0,0 pistettä.</li></ul>



<p>Arvosteluasteikko I–L</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• L = 5,0 pistettä</li><li>• E = 4,0 pistettä</li><li>• M = 2,0 pistettä</li><li>• muut = 0,0 pistettä</li></ul> <p>Arvosteluasteikko 4–10</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 10 = 5,0 pistettä</li><li>• 9 = 4,0 pistettä</li><li>• 8 = 2,0 pistettä</li><li>• muut = 0,0 pistettä</li></ul>	<p>Arvosteluasteikko I–L:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• L = 5,0 pistettä</li><li>• E = 4,0 pistettä</li><li>• M = 2,0 pistettä</li><li>• muut = 0,0 pistettä.</li></ul> <p>Arvosteluasteikko 4–10:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 10 = 5,0 pistettä</li><li>• 9 = 4,0 pistettä</li><li>• 8 = 2,0 pistettä</li><li>• muut = 0,0 pistettä.</li></ul>
<p><i>Muut kuin arvosteluasteikon 0–5, I–L tai 4–10 mukaiset tutkielman arvosanat</i> muunnetaan arvosteluasteikolle 0–5 <i>yllä</i> kuvatulla tavalla ja <i>niistä</i> annetaan muunnon jälkeen pisteitä arvosteluasteikon 0–5 mukaisesti.</p>	<p><i>Muun kuin yllä mainitun arvosteluasteikon mukainen tutkielman arvosana</i> muunnetaan arvosteluasteikolle 0–5 <i>alla</i> kuvatulla tavalla ja <i>siitä</i> annetaan muunnon jälkeen pisteitä arvosteluasteikon 0–5 mukaisesti.</p>
<p><b>Osoitettu oikeudellinen osaaminen</b></p>	<p><b><i>Opintojen perusteella tai muutoin osoitettu oikeudellinen osaaminen</i></b></p>
<p>Oikeustieteellisistä jatkotutkinnoista (OTT tai OTL) annetaan <i>enintään 1,0 pistettä</i> seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• oikeustieteen tohtorin tutkinto (OTT) = 1,0 pistettä</li><li>• oikeustieteen lisensiaatin tutkinto (OTL) = 0,5 pistettä</li></ul>	<p>Oikeustieteellisistä jatkotutkinnoista (OTT tai OTL) annetaan <i>pisteitä</i> seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• oikeustieteen tohtorin tutkinto (OTT) = 1,0 pistettä</li><li>• oikeustieteen lisensiaatin tutkinto (OTL) = 0,5 pistettä.</li></ul> <p><i>Sekä OTT- että OTL-tutkinnon suorittaneelle hakijalle annetaan 1,0 pistettä.</i></p>
<p><i>Ulkomailla suoritetusta jatkotutkinnosta annetaan pisteitä</i>, jos hakija osoittaa, että <i>se on Suomessa rinnastettu OTT- tai OTL-tutkintoon.</i></p>	<p><i>Yliopistollisessa Eurooppa-instituutissa (European University Institute, EUI) oikeustieteen alalla suoritettu tohtorin tutkinto tuottaa samat vaikutukset kuin Suomessa suoritettu oikeustieteen tohtorin tutkinto. Muu ulkomailla suoritettu tutkinto tuottaa samat vaikutukset kuin Suomessa suoritettu tutkinto</i>, jos hakija osoittaa, että <i>hakijan ulkomailla suorittama tutkinto on rinnastettu Suomessa oikeustieteen</i></p>



	<i>lisenssiaatin tai oikeustieteen tohtorin</i> tutkintoon.
<b>Työkokemus</b>	<b>Työkokemus</b>
Kokoaikaisesta juristin työstä annetaan <i>enintään 4,5 pistettä</i> seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"><li>• 36 kuukautta tai enemmän = <i>4,5</i> pistettä</li><li>• 30–35 kuukautta = <i>4,0</i> pistettä</li><li>• 24–29 kuukautta = <i>3,5</i> pistettä</li><li>• 18–23 kuukautta = <i>3,0</i> pistettä</li><li>• 12–17 kuukautta = <i>2,0</i> pistettä</li><li>• 6–11 kuukautta = <i>1,0</i> pistettä</li><li>• alle 6 kuukautta = 0,0 pistettä</li></ul>	Kokoaikaisesta juristin työstä annetaan <i>pisteitä</i> seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"><li>• 36 kuukautta tai enemmän = <i>7,0</i> pistettä</li><li>• 30–35 kuukautta = <i>6,0</i> pistettä</li><li>• 24–29 kuukautta = <i>5,0</i> pistettä</li><li>• 18–23 kuukautta = <i>4,0</i> pistettä</li><li>• 12–17 kuukautta = <i>3,0</i> pistettä</li><li>• 6–11 kuukautta = <i>1,5</i> pistettä</li><li>• alle 6 kuukautta = 0,0 pistettä.</li></ul>
Työkokemuksena otetaan huomioon oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittamisen tai sitä vastaavan kelpoisuuden saavuttamisen jälkeinen työkokemus <i>enintään kolmelta vuodelta eli 36 kuukaudelta</i> . Kunkin palvelussuhteen (työ- tai virkasuhteen) kestona otetaan huomioon täydet kuukaudet. Vajaaksi jäävää kuukautta ei oteta huomioon. Palvelussuhteiden kestot lasketaan yhteen ja työkokemuksesta kertyvät pisteet annetaan palvelussuhteiden <i>yhteiskeston</i> mukaisesti. Vajaaksi jäävältä 6 kuukauden jaksolta ei anneta pisteitä.	Työkokemuksena otetaan huomioon oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittamisen tai sitä vastaavan kelpoisuuden saavuttamisen jälkeinen työkokemus <i>juristin työstä hakuajan päättymiseen asti. Huomioon ei kuitenkaan oteta työkokemusta, joka on kertynyt yli kymmenen vuotta ennen hakuajan päättymistä. Työkokemusta laskettaessa</i> kunkin palvelussuhteen (työ- tai virkasuhteen) kestona otetaan huomioon täydet kuukaudet. Vajaaksi jäävää kuukautta ei oteta huomioon. Palvelussuhteiden kestot lasketaan yhteen ja työkokemuksesta kertyvät pisteet annetaan palvelussuhteiden <i>yhteenlasketun keston</i> mukaisesti. Vajaaksi jäävältä 6 kuukauden jaksolta ei anneta pisteitä.
Osa-aikaisen juristin työn kohdalla palvelussuhteen kestoksi katsotaan <i>puolet</i> vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen kestosta, <i>jos hakija osoittaa työaikansa olleen vähintään puolet normaalityöajasta. Jos työaika on ollut alle puolet normaalityöajasta</i> , osa-aikaista <i>työtä</i> ei oteta huomioon.	Osa-aikaisen juristin työn kohdalla palvelussuhteen kestoksi katsotaan vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen kestosta <i>osuus, joka vastaa osa-aikaisen palvelussuhteen työajan suhdetta vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen työaikaan. Jos hakija ei osoita osa-aikaisen palvelussuhteensa työajan osuutta</i>



	<i>vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen työajasta, hakijan osa-aikaista palvelussuhdetta ei oteta huomioon.</i>
Muusta työstä kuin juristin työstä ei anneta pisteitä.	Muusta työstä kuin juristin työstä ei anneta pisteitä.
<b>Haastattelu</b>	<b>Haastattelu</b>
Haastattelusta <i>annetaan 0,0–6,0 pistettä.</i>	Haastattelusta <i>ei anneta pisteitä.</i>
<i>Jos hakija ei saa pisteitä haastattelusta, häntä ei voida valita tuomioistuinharjoitteluun. Jos hakija on saapunut haastatteluun, mutta hän on saanut siitä 0 pistettä, hän voi pyytää uusintahaastattelua, jonka toimeenpanee tuomarinkoulutuslautakunta.</i>	<i>Hakija voidaan kutsua haastatteluun. Jos haastatteluun kutsuttu hakija ei saavu haastatteluun tai hänet hylätään haastattelun perusteella, häntä ei valita tuomioistuinharjoitteluun.</i>
<b>Tasapistesäännöt</b>	<b>Tasapistesäännöt</b>
Kun useampi hakija päätyy samaan pistemäärään eikä heitä kaikkia voida valita, hakijat laitetaan järjestykseen I) kyseisen hakukohteen etusijajärjestyksen II) <i>haastattelusta</i> saadun pistemäärän III) oikeustieteen maisterin tutkielman arvosanasta saadun pistemäärän IV) arvosanojen keskiarvon V) <i>huomioon otettavan työkokemuksen pituuden</i> VI) arvonnän perusteella.	Kun useampi hakija päätyy samaan pistemäärään eikä heitä kaikkia voida valita, hakijat laitetaan järjestykseen I) kyseisen hakukohteen etusijajärjestyksen II) <i>työkokemuksesta</i> saadun pistemäärän III) oikeustieteen maisterin tutkielman arvosanasta saadun pistemäärän IV) <i>oikeusnotaarin tutkinnon</i> arvosanojen keskiarvon V) arvonnän perusteella.

31.3.2026

## Asessoreiden esivalintakriteerit

### Opintomenestys

**Oikeusnotaarin (ON) tutkinnon arvosanojen keskiarvosta** annetaan pisteitä seuraavasti:

- 2,50–5,00 = 2,5–5,0 pistettä
- alle 2,50 = 0,0 pistettä.

Arvosanojen keskiarvona käytetään oikeusnotaarin tutkinnon tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkittyä keskiarvoa. Jos tutkintotodistuksen antanut oppilaitos ei ole merkinnyt arvosanojen keskiarvoa tutkintotodistukselle, se lasketaan painotettuna keskiarvona seuraavasti: Keskiarvon laskentaan otetaan mukaan kaikki oikeusnotaarin tutkintoon kuuluvat tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkityt ylimmän kurssitason opintosuoritukset pois lukien opintojaksot, joiden suoritusta ei ole arvosteltu tai joiden suoritus on arvosteltu vain asteikolla hyväksytty tai hylätty. Painotettu keskiarvo lasketaan siten, että jokaisen huomioon otettavan opintosuorituksen arvosana kerrotaan sen omalla painokertoimella, tulot summataan ja summa jaetaan painokertoimien summalla. Arvosanan oma painokertoimena käytetään kyseisen opintosuorituksen tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkittyä opintopistemäärää tai sitä vastaavaa opintosuorituksen laajuutta kuvaavaa lukua, kuten opintoviikkomäärää. Jos keskiarvo on 2,50 tai enemmän, se pyöristetään yhden desimaalin tarkkuuteen ja siitä annetaan pyöristetyn keskiarvon mukainen pistemäärä. Jos keskiarvo on alle 2,50, siitä ei anneta pisteitä.

Arvosanojen keskiarvon laskemisessa käytetään arvosteluasteikon 0–5 mukaisia arvosanoja. Muut kuin arvosteluasteikon 0–5 mukaiset arvosanat muunnetaan asteikolle 0–5 alla kuvatulla tavalla ennen keskiarvon laskemista.

**Oikeustieteen maisterin (OTM) tutkielman arvosanasta** annetaan pisteitä seuraavasti:

Arvosteluasteikko 0–5:

- 5 = 5,0 pistettä
- 4 = 4,0 pistettä
- 3 = 2,0 pistettä
- muut = 0,0 pistettä.

Arvosteluasteikko I–L:

- L = 5,0 pistettä
- E = 4,0 pistettä
- M = 2,0 pistettä
- muut = 0,0 pistettä.

Arvosteluasteikko 4–10:

- 10 = 5,0 pistettä
- 9 = 4,0 pistettä
- 8 = 2,0 pistettä
- muut = 0,0 pistettä.

Muun kuin yllä mainitun arvosteluasteikon mukainen tutkielman arvosana muunnetaan arvosteluasteikolle 0–5 alla kuvatulla tavalla ja siitä annetaan muunnon jälkeen pisteitä arvosteluasteikon 0–5 mukaisesti.

**Arvosanat muunnetaan** arvosteluasteikolle 0–5 seuraavasti:

- A (Excellent), 3+, 3, 3-, L, SCLA, ECLA, ET, erinomainen = 5
- B (Very Good), 2.5, 2+, MCLA, kiitettävä, hyvin hyvä = 4
- C (Good), 2, 2-, CL, NSLA, HT, hyvä = 3
- D (Satisfactory), 1.5, 1+, 1, LUB, A, TT, hyvin tyydyttävä, tyydyttävä = 2
- E (Sufficient), 1-, välttävä = 1
- F (Fail), hylätty = 0.

## Työkokemus

Palvelussuhteet (työ- tai virkasuhteet) luokitellaan pisteytyksen suorittamista varten kahteen työkokemusluokkaan alla esitetyllä tavalla.

**I) Kokoaikaisesta tuomarin, tuomioistuimen esittelijän tai valmistelijan, syyttäjän, asianajajan tai oikeusavustajan työstä** eli tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:ssä mainituista tehtävistä annetaan pisteitä seuraavasti:

- 72 kuukautta tai enemmän = 6,0 pistettä
- 60–71 kuukautta = 5,0 pistettä
- 48–59 kuukautta = 4,0 pistettä
- 36–47 kuukautta = 3,0 pistettä
- 24–35 kuukautta = 2,0 pistettä
- 12–23 kuukautta = 1,0 pistettä
- 0–11 kuukautta = 0,0 pistettä.

Tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:ssä mainittuihin tehtäviin rinnastetaan esittelijän työ vakuutusoikeuden alaisissa muutoksenhakulautakunnissa sekä juristin työ tuomioistuimen hallinnossa ja asianajo- ja lakiasiaintoimistoissa.

**II) Muusta kokoaikaisesta juristin työstä** annetaan pisteitä seuraavasti:

- 72 kuukautta tai enemmän = 3,0 pistettä
- 60–71 kuukautta = 2,5 pistettä
- 48–59 kuukautta = 2,0 pistettä
- 36–47 kuukautta = 1,5 pistettä
- 24–35 kuukautta = 1,0 pistettä
- 12–23 kuukautta = 0,5 pistettä
- 0–11 kuukautta = 0,0 pistettä.

Työkokemuksena otetaan huomioon oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittamisen tai sitä vastaavan kelpoisuuden saavuttamisen jälkeinen työkokemus juristin työstä hakuajan päättymiseen asti. Huomioon ei kuitenkaan oteta työkokemusta, joka on kertynyt yli kymmenen vuotta ennen hakuajan päättymistä. Työkokemukseen luetaan mukaan tuomioistuinharjoittelu ja tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:n mukaisena kelpoisuusvaatimuksena oleva kolmen vuoden työkokemus. Työkokemusta laskettaessa kunkin palvelussuhteen kestona otetaan huomioon täydet kuukaudet. Vajaaksi jäävää kuukautta ei oteta huomioon. Palvelussuhteiden kestot lasketaan yhteen kummassakin työkokemusluokassa erikseen ja työkokemuksesta kertyvät pisteet annetaan työkokemusluokittain kyseiseen työkokemusluokkaan kuuluvien palvelussuhteiden yhteenlasketun keston mukaisesti. Vajaaksi jäävältä 12 kuukauden jaksolta ei anneta pisteitä. Kuitenkin se osa hakijan työkokemusluokkaan I kuuluvasta työkokemuksesta, joista ei kerry täyttä 12 kuukauden jaksoa, siirretään luokkaan II kuuluvaan työkokemukseen. Jos hakijalla on sekä luokkaan I että luokkaan II kuuluvia palvelussuhteita ja huomioon otettavan työkokemuksen enimmäiskesto ylittyy, otetaan huomioon ensisijaisesti luokkaan I kuuluvat palvelussuhteet.

**Osa-aikaisen juristin työn** kohdalla palvelussuhteen kestoksi katsotaan vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen kestosta osuus, joka vastaa osa-aikaisen palvelussuhteen työajan suhdetta vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen työaikaan. Jos hakija ei osoita osa-aikaisen palvelussuhteensa työajan osuutta vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen työajasta, hakijan osa-aikaista palvelussuhdetta ei oteta huomioon.

**Muusta työstä** kuin juristin työstä ei anneta pisteitä.

## Muu pätevytyminen

**Oikeustieteellisistä jatkotutkinnoista (OTT tai OTL)** annetaan pisteitä seuraavasti:

- oikeustieteen tohtorin tutkinto (OTT) = 1,0 pistettä
- oikeustieteen lisensiaatin tutkinto (OTL) = 0,5 pistettä.

Sekä OTT- että OTL-tutkinnon suorittaneelle hakijalle annetaan 1,0 pistettä.

Yliopistollisessa Eurooppa-instituutissa (European University Institute, EUI) oikeustieteen alalla suoritettu tohtorin tutkinto tuottaa samat vaikutukset kuin Suomessa suoritettu oikeustieteen tohtorin tutkinto. Muu ulkomailla suoritettu tutkinto tuottaa samat vaikutukset kuin Suomessa suoritettu tutkinto, jos hakija osoittaa, että hakijan ulkomailla suorittama tutkinto on rinnastettu Suomessa oikeustieteen lisensiaatin tai oikeustieteen tohtorin tutkintoon.

**Muusta ylemmästä korkeakoulututkinnosta tai jatkotutkinnosta** kuin oikeustieteellisestä tutkinnosta annetaan 0,5 pistettä. Pisteitä annetaan enintään yhdestä muusta tutkinnosta kuin oikeustieteellisestä tutkinnosta. Ulkomailla suoritettu tutkinto tuottaa samat vaikutukset kuin Suomessa suoritettu tutkinto, jos hakija osoittaa, että hakijan ulkomailla suorittama tutkinto on rinnastettu Suomessa ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon. Alemmasta korkeakoulututkinnosta tai LL.M- tai MBA-tutkinnosta ei anneta pisteitä.

**Merkittävästä julkaisutoiminnasta** annetaan 0,5 pistettä. Merkittävänä julkaisutoimintana pidetään oikeustieteellistä monografiaa ja toimitetussa oikeustieteellisessä julkaisussa julkaistua kirjoitusta, pois lukien kirja-arvostelut, muistokirjoitukset, opinnäytetyöt ja edellä mainittuihin rinnastettavat kirjoitukset.

**Suomen ja ruotsin kielen erinomaisesta suullisesta ja kirjallisesta taidosta** annetaan 0,5 pistettä. Hakijan on osoitettava kummankin kielen taito suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtioneuvoston asetuksessa (481/2003) säädetyllä tavalla.



31.3.2026

## Rinnakkaistekstit: asessoreiden esivalintakriteerit

Rinnakkaisteksteissä kappaleiden järjestystä on tarvittaessa vaihdettu muutosten vertailun helpottamiseksi.

Voimassa olevat kriteerit	Uudet kriteerit
<b>Opintomenestys</b>	<b>Opintomenestys</b>
Oikeusnotaarin (ON) tutkinnon arvosanojen keskiarvosta annetaan <i>enintään 5,0 pistettä</i> seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"><li>• 2,50–5,00 = 2,5–5,0 pistettä</li><li>• alle 2,50 = 0,0 pistettä.</li></ul>	Oikeusnotaarin (ON) tutkinnon arvosanojen keskiarvosta annetaan <i>pisteitä</i> seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"><li>• 2,50–5,00 = 2,5–5,0 pistettä</li><li>• alle 2,50 = 0,0 pistettä.</li></ul>
<i>Arvosanojen keskiarvo</i> lasketaan painotettuna keskiarvona. Keskiarvon laskentaan otetaan mukaan kaikki oikeusnotaarin tutkintoon kuuluvat tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkityt <i>alimman</i> kurssitason opintosuoritukset pois lukien <i>kieliopinnot, oikeusnotaarin opinnäytetyö (tutkielma) ja</i> opintojaksot, joiden suoritusta ei ole arvosteltu tai joiden suoritus on arvosteltu vain hyväksyty tai hylätty. Painotettu keskiarvo lasketaan siten, että jokaisen huomioon otettavan opintosuorituksen arvosana kerrotaan sen omalla painokertoimella, tulot summataan ja summa jaetaan painokertoimien summalla. Arvosanan omana painokertoimena	<i>Arvosanojen keskiarvona käytetään oikeusnotaarin tutkinnon tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkittyä keskiarvoa. Jos tutkintotodistuksen antanut oppilaitos ei ole merkinnyt arvosanojen keskiarvoa tutkintotodistukselle, se</i> lasketaan painotettuna keskiarvona <i>seuraavasti:</i> Keskiarvon laskentaan otetaan mukaan kaikki oikeusnotaarin tutkintoon kuuluvat tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkityt <i>ylimmän</i> kurssitason opintosuoritukset pois lukien opintojaksot, joiden suoritusta ei ole arvosteltu tai joiden suoritus on arvosteltu vain <i>asteikolla</i> hyväksyty tai hylätty. Painotettu keskiarvo lasketaan siten, että jokaisen huomioon



<p>käytetään kyseisen opintosuorituksen tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkittyä opintopistemäärää tai sitä vastaavaa opintosuorituksen laajuutta kuvaavaa lukua, kuten opintoviikkomäärää. Jos keskiarvo on 2,50 tai enemmän, se pyöristetään yhden desimaalin tarkkuuteen ja siitä annetaan pyöristetyn keskiarvon mukainen pistemäärä. Jos keskiarvo on alle 2,50, siitä ei anneta pisteitä.</p>	<p>otettavan opintosuorituksen arvosana kerrotaan sen omalla painokertoimella, tulot summataan ja summa jaetaan painokertoimien summalla. Arvosanan omana painokertoimena käytetään kyseisen opintosuorituksen tutkintotodistukselle tai sen liitteelle merkittyä opintopistemäärää tai sitä vastaavaa opintosuorituksen laajuutta kuvaavaa lukua, kuten opintoviikkomäärää. Jos keskiarvo on 2,50 tai enemmän, se pyöristetään yhden desimaalin tarkkuuteen ja siitä annetaan pyöristetyn keskiarvon mukainen pistemäärä. Jos keskiarvo on alle 2,50, siitä ei anneta pisteitä.</p>
<p>Arvosanojen keskiarvon laskemisessa käytetään arvosteluasteikon 0–5 mukaisia arvosanoja. Muut kuin arvosteluasteikon 0–5 mukaiset arvosanat muunnetaan asteikolle 0–5 alla kuvatulla tavalla ennen keskiarvon laskemista.</p>	<p>Arvosanojen keskiarvon laskemisessa käytetään arvosteluasteikon 0–5 mukaisia arvosanoja. Muut kuin arvosteluasteikon 0–5 mukaiset arvosanat muunnetaan asteikolle 0–5 alla kuvatulla tavalla ennen keskiarvon laskemista.</p>
<p>Arvosanat muunnetaan arvosteluasteikolle 0–5 seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• A (Excellent), 3+, 3, 3-, L, SCLA, ECLA, ET erinomainen = 5</li><li>• B (Very Good), 2.5, 2+, MCLA, kiitettävä, hyvin hyvä = 4</li><li>• C (Good), 2, 2-, CL, NSLA, HT, hyvä = 3</li><li>• D (Satisfactory), 1.5, 1+, 1, LUB, A, TT, hyvin tyydyttävä, tyydyttävä = 2</li><li>• E (Sufficient), 1-, välttävä = 1</li><li>• F (Fail), hylätty = 0</li></ul>	<p>Arvosanat muunnetaan arvosteluasteikolle 0–5 seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• A (Excellent), 3+, 3, 3-, L, SCLA, ECLA, ET, erinomainen = 5</li><li>• B (Very Good), 2.5, 2+, MCLA, kiitettävä, hyvin hyvä = 4</li><li>• C (Good), 2, 2-, CL, NSLA, HT, hyvä = 3</li><li>• D (Satisfactory), 1.5, 1+, 1, LUB, A, TT, hyvin tyydyttävä, tyydyttävä = 2</li><li>• E (Sufficient), 1-, välttävä = 1</li><li>• F (Fail), hylätty = 0.</li></ul>
<p>Oikeustieteen maisterin (OTM) tutkielman arvosanasta annetaan <b>enintään 5,0 pistettä</b> seuraavasti:</p> <p>Arvosteluasteikko 0–5</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 5 = 5,0 pistettä</li><li>• 4 = 4,0 pistettä</li><li>• 3 = 2,0 pistettä</li><li>• muut = 0,0 pistettä</li></ul>	<p>Oikeustieteen maisterin (OTM) tutkielman arvosanasta annetaan <b>pisteitä</b> seuraavasti:</p> <p>Arvosteluasteikko 0–5:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 5 = 5,0 pistettä</li><li>• 4 = 4,0 pistettä</li><li>• 3 = 2,0 pistettä</li><li>• muut = 0,0 pistettä.</li></ul>



<p>Arvosteluasteikko I–L</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• L = 5,0 pistettä</li><li>• E = 4,0 pistettä</li><li>• M = 2,0 pistettä</li><li>• muut = 0,0 pistettä</li></ul> <p>Arvosteluasteikko 4–10</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 10 = 5,0 pistettä</li><li>• 9 = 4,0 pistettä</li><li>• 8 = 2,0 pistettä</li><li>• muut = 0,0 pistettä</li></ul>	<p>Arvosteluasteikko I–L:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• L = 5,0 pistettä</li><li>• E = 4,0 pistettä</li><li>• M = 2,0 pistettä</li><li>• muut = 0,0 pistettä.</li></ul> <p>Arvosteluasteikko 4–10:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 10 = 5,0 pistettä</li><li>• 9 = 4,0 pistettä</li><li>• 8 = 2,0 pistettä</li><li>• muut = 0,0 pistettä.</li></ul>
<p><i>Muut kuin arvosteluasteikon 0–5, I–L tai 4–10 mukaiset tutkielman arvosanat</i> muunnetaan arvosteluasteikolle 0–5 <i>yllä</i> kuvatulla tavalla ja <i>niistä</i> annetaan muunnon jälkeen pisteitä arvosteluasteikon 0–5 mukaisesti.</p>	<p><i>Muun kuin yllä mainitun arvosteluasteikon mukainen tutkielman arvosana</i> muunnetaan arvosteluasteikolle 0–5 <i>alla</i> kuvatulla tavalla ja <i>siitä</i> annetaan muunnon jälkeen pisteitä arvosteluasteikon 0–5 mukaisesti.</p>
<p><b>Työkokemus</b></p>	<p><b>Työkokemus</b></p>
<p><i>Työkokemuksesta annetaan enintään 6,0 pistettä.</i> Palvelussuhteet (työ- tai virkasuhteet) luokitellaan pisteytyksen suorittamista varten kahteen työkokemusluokkaan alla esitetyllä tavalla.</p>	<p>Palvelussuhteet (työ- tai virkasuhteet) luokitellaan pisteytyksen suorittamista varten kahteen työkokemusluokkaan alla esitetyllä tavalla.</p>
<p>I) Kokoaikaisesta tuomarin, tuomioistuimen esittelijän tai valmistelijan, syyttäjän, asianajajan tai oikeusavustajan työstä eli tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:ssä <i>nimenomaisesti</i> mainituista tehtävistä annetaan pisteitä seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 72 kuukautta tai enemmän = 6,0 pistettä</li><li>• 60–71 kuukautta = 5,0 pistettä</li><li>• 48–59 kuukautta = 4,0 pistettä</li><li>• 36–47 kuukautta = 3,0 pistettä</li><li>• 24–35 kuukautta = 2,0 pistettä</li><li>• 12–23 kuukautta = 1,0 pistettä</li><li>• 0–11 kuukautta = 0,0 pistettä</li></ul>	<p>I) Kokoaikaisesta tuomarin, tuomioistuimen esittelijän tai valmistelijan, syyttäjän, asianajajan tai oikeusavustajan työstä eli tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:ssä mainituista tehtävistä annetaan pisteitä seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 72 kuukautta tai enemmän = 6,0 pistettä</li><li>• 60–71 kuukautta = 5,0 pistettä</li><li>• 48–59 kuukautta = 4,0 pistettä</li><li>• 36–47 kuukautta = 3,0 pistettä</li><li>• 24–35 kuukautta = 2,0 pistettä</li><li>• 12–23 kuukautta = 1,0 pistettä</li><li>• 0–11 kuukautta = 0,0 pistettä.</li></ul> <p><i>Tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:ssä mainittuihin tehtäviin rinnastetaan esittelijän</i></p>



	<p><i>työ vakuutusoikeuden alaisissa muutoksenhakulautakunnissa sekä juristin työ tuomioistuimen hallinnossa ja asianajo- ja lakiasiantomistoissa.</i></p>
<p>II) Muusta kokoaikaisesta juristin työstä annetaan pisteitä seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 72 kuukautta tai enemmän = 3,0 pistettä</li><li>• 60–71 kuukautta = 2,5 pistettä</li><li>• 48–59 kuukautta = 2,0 pistettä</li><li>• 36–47 kuukautta = 1,5 pistettä</li><li>• 24–35 kuukautta = 1,0 pistettä</li><li>• 12–23 kuukautta = 0,5 pistettä</li><li>• 0–11 kuukautta = 0,0 pistettä</li></ul>	<p>II) Muusta kokoaikaisesta juristin työstä annetaan pisteitä seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 72 kuukautta tai enemmän = 3,0 pistettä</li><li>• 60–71 kuukautta = 2,5 pistettä</li><li>• 48–59 kuukautta = 2,0 pistettä</li><li>• 36–47 kuukautta = 1,5 pistettä</li><li>• 24–35 kuukautta = 1,0 pistettä</li><li>• 12–23 kuukautta = 0,5 pistettä</li><li>• 0–11 kuukautta = 0,0 pistettä.</li></ul>
<p>Työkokemuksena otetaan huomioon oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittamisen tai sitä vastaavan kelpoisuuden saavuttamisen jälkeinen työkokemus <i>enintään kuudelta vuodelta eli 72 kuukaudelta</i>. Työkokemukseen luetaan mukaan tuomioistuinharjoittelu ja tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:n mukaisena kelpoisuusvaatimuksena oleva kolmen vuoden työkokemus. Kunkin palvelussuhteen kestona otetaan huomioon täydet kuukaudet. Vajaaksi jäävää kuukautta ei oteta huomioon. Palvelussuhteiden kestot lasketaan yhteen kummassakin työkokemusluokassa erikseen ja työkokemuksesta kertyvät pisteet annetaan työkokemusluokittain kyseiseen työkokemusluokkaan kuuluvien palvelussuhteiden <i>yhteiskeston</i> mukaisesti. Vajaaksi jäävältä 12 kuukauden jaksolta ei anneta pisteitä. Kuitenkin se osa hakijan työkokemusluokkaan I kuuluvasta työkokemuksesta, joista ei kerry täyttä 12 kuukauden jaksoa, siirretään luokkaan II kuuluvaan työkokemukseen. Jos hakijalla on sekä luokkaan I että luokkaan II kuuluvia</p>	<p>Työkokemuksena otetaan huomioon oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittamisen tai sitä vastaavan kelpoisuuden saavuttamisen jälkeinen työkokemus <i>juristin työstä hakuajan päättymiseen asti. Huomioon ei kuitenkaan oteta työkokemusta, joka on kertynyt yli kymmenen vuotta ennen hakuajan päättymistä</i>. Työkokemukseen luetaan mukaan tuomioistuinharjoittelu ja tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:n mukaisena kelpoisuusvaatimuksena oleva kolmen vuoden työkokemus. <i>Työkokemusta laskettaessa</i> kunkin palvelussuhteen kestona otetaan huomioon täydet kuukaudet. Vajaaksi jäävää kuukautta ei oteta huomioon. Palvelussuhteiden kestot lasketaan yhteen kummassakin työkokemusluokassa erikseen ja työkokemuksesta kertyvät pisteet annetaan työkokemusluokittain kyseiseen työkokemusluokkaan kuuluvien palvelussuhteiden <i>yhteenlasketun keston</i> mukaisesti. Vajaaksi jäävältä 12 kuukauden jaksolta ei anneta pisteitä. Kuitenkin se osa hakijan työkokemusluokkaan I kuuluvasta</p>



palvelussuhteita ja huomioon otettavan työkokemuksen enimmäiskesto ylittyy, otetaan huomioon ensisijaisesti luokkaan I kuuluvat palvelussuhteet.	työkokemuksesta, joista ei kerry täyttä 12 kuukauden jaksoa, siirretään luokkaan II kuuluvaan työkokemukseen. Jos hakijalla on sekä luokkaan I että luokkaan II kuuluvia palvelussuhteita ja huomioon otettavan työkokemuksen enimmäiskesto ylittyy, otetaan huomioon ensisijaisesti luokkaan I kuuluvat palvelussuhteet.
Osa-aikaisen juristin työn kohdalla palvelussuhteen kestoksi katsotaan <i>puolet</i> vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen kestosta, <i>jos hakija osoittaa työaikansa olleen vähintään puolet normaalityöajasta. Jos työaika on ollut alle puolet normaalityöajasta, osa-aikaista työtä ei oteta huomioon.</i>	Osa-aikaisen juristin työn kohdalla palvelussuhteen kestoksi katsotaan vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen kestosta <i>osuus, joka vastaa osa-aikaisen palvelussuhteen työajan suhdetta vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen työaikaan. Jos hakija ei osoita osa-aikaisen palvelussuhteensa työajan osuutta vastaavan kokoaikaisen palvelussuhteen työajasta, hakijan osa-aikaista palvelussuhdetta ei oteta huomioon.</i>
Muusta työstä kuin juristin työstä ei anneta pisteitä.	Muusta työstä kuin juristin työstä ei anneta pisteitä.
<b>Muu pätevytyminen</b>	<b>Muu pätevytyminen</b>
Oikeustieteellisistä jatkotutkinnoista (OTT tai OTL) annetaan <i>enintään 1,0 pistettä</i> seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"><li>oikeustieteen tohtorin tutkinto (OTT) = 1,0 pistettä</li><li>oikeustieteen lisensiaatin tutkinto (OTL) = 0,5 pistettä</li></ul>	Oikeustieteellisistä jatkotutkinnoista (OTT tai OTL) annetaan <i>pisteitä</i> seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"><li>oikeustieteen tohtorin tutkinto (OTT) = 1,0 pistettä</li><li>oikeustieteen lisensiaatin tutkinto (OTL) = 0,5 pistettä.</li></ul> <i>Sekä OTT- että OTL-tutkinnon suorittaneelle hakijalle annetaan 1,0 pistettä.</i>
<i>Ulkomailla suoritetusta oikeustieteellisestä jatkotutkinnosta annetaan pisteitä, jos hakija osoittaa, että se on Suomessa rinnastettu OTT- tai OTL-tutkintoon.</i>	<i>Yliopistollisessa Eurooppa-instituutissa (European University Institute, EUI) oikeustieteen alalla suoritettu tohtorin tutkinto tuottaa samat vaikutukset kuin Suomessa suoritettu oikeustieteen tohtorin</i>



	<p><i>tutkinto. Muu ulkomailla suoritettu tutkinto tuottaa samat vaikutukset kuin Suomessa suoritettu tutkinto, jos hakija osoittaa, että hakijan ulkomailla suorittama tutkinto on rinnastettu Suomessa oikeustieteen lisensiaatin tai oikeustieteen tohtorin tutkintoon.</i></p>
<p>Muusta ylemmästä korkeakoulututkinnosta kuin oikeustieteellisestä tutkinnosta annetaan 0,5 pistettä. Pisteitä annetaan enintään yhdestä muusta <i>ylemmästä korkeakoulututkinnosta</i>. Ulkomailla <i>suoritetusta ylemmästä korkeakoulututkinnosta annetaan pisteitä, jos hakija osoittaa, että se vastaa Suomessa suoritettavaa tutkintoa</i>. LL.M- tai MBA-tutkinnosta ei anneta pisteitä.</p>	<p>Muusta ylemmästä korkeakoulututkinnosta <i>tai jatkotutkinnosta</i> kuin oikeustieteellisestä tutkinnosta annetaan 0,5 pistettä. Pisteitä annetaan enintään yhdestä muusta <i>tutkinnosta kuin oikeustieteellisestä tutkinnosta</i>. Ulkomailla <i>suoritettu tutkinto tuottaa samat vaikutukset kuin Suomessa suoritettu tutkinto, jos hakija osoittaa, että hakijan ulkomailla suorittama tutkinto on rinnastettu Suomessa ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon. Alemmasta korkeakoulututkinnosta tai LL.M- tai MBA-tutkinnosta ei anneta pisteitä.</i></p>
<p>Merkittävästä julkaisutoiminnasta annetaan 0,5 pistettä. Merkittävänä julkaisutoimintana pidetään oikeustieteellistä monografiaa ja toimitetussa oikeustieteellisessä julkaisussa julkaistua kirjoitusta, pois lukien kirja-arvostelut, muistokirjoitukset, opinnäytetyöt ja edellä mainittuihin rinnastettavat kirjoitukset.</p>	<p>Merkittävästä julkaisutoiminnasta annetaan 0,5 pistettä. Merkittävänä julkaisutoimintana pidetään oikeustieteellistä monografiaa ja toimitetussa oikeustieteellisessä julkaisussa julkaistua kirjoitusta, pois lukien kirja-arvostelut, muistokirjoitukset, opinnäytetyöt ja edellä mainittuihin rinnastettavat kirjoitukset.</p>
<p>Suomen ja ruotsin kielen erinomaisesta suullisesta ja kirjallisesta taidosta annetaan 0,5 pistettä. Hakijan on osoitettava kummankin kielen taito suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtioneuvoston asetuksesta (481/2003) säädettyllä tavalla.</p>	<p>Suomen ja ruotsin kielen erinomaisesta suullisesta ja kirjallisesta taidosta annetaan 0,5 pistettä. Hakijan on osoitettava kummankin kielen taito suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtioneuvoston asetuksesta (481/2003) säädettyllä tavalla.</p>